

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської філології
та прикладної лінгвістики
протокол № 2 від 7 вересня 2020 р.
в.о. завідувачки кафедри
 Юлія ГЛАВАЦЬКА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА

Освітня програма 035 Філологія

Спеціальність 035.10 Філологія (прикладна лінгвістика)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

1М КУРС

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Корпусна лінгвістика (КЛ)
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3,5 кредитів / 105 годин
Семестр	I семестр
Викладач	Катерина Французова (Kateryna Frantsuzova), кандидатка філологічних наук, доцент кафедри https://orcid.org/0000-0002-0959-2669
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation.aspx
Контактний телефон	(0552)326758
Email викладача:	posylina@gmail.com
Графік консультацій	ауд. 223, п'ятниця, за призначеним часом
Форма контролю	диференційований залік

1. Анотація до курсу: навчальна дисципліна розрахована на години лекційних і практичних занять з метою ознайомлення здобувачів вищої освіти з корпусною лінгвістикою в рамках емпіричного підходу до вивчення мови, з концепціями корпусної лінгвістики, надання їм можливості засвоїти основи корпусних технологій, набути навичок роботи з корпусами, визначити місце дисципліни у комплексі дисциплін лінгвістичного циклу, показати теоретичне та практичне значення корпусів для проведення справжніх наукових лінгвістичних досліджень в межах доказової лінгвістики

2. Мета та цілі курсу: ознайомлення з основними напрямками, ідеями і проблемами сучасного мовознавства, застосування лінгвістичних знань на практиці; ознайомлення з корпусом Corpora; оволодіння здобувачами методикою текстів з бази Corpora; навчання здійснювати відбір, моделювання та опрацювання корпусних текстів; оволодіння здобувачами методикою редакційно-технічної обробки корпусних текстів; навчання користуватися загальнодоступними та спеціалізованими пошуковими системами для проведення дослідження на базі корпусів; поглиблення загально-філологічної підготовки майбутніх перекладачів і викладачів.

3. Компетентності та програмні результати навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики та інформаційних технологій в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК-1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК-1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК-6. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК-10. Здатність застосовувати набуті знання у галузі інформаційних технологій у професійній, науково-дослідній та перекладацькій діяльності, зокрема у процесі створення електронних корпусів текстів, баз даних, електронних засобів навчального призначення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти філологічної спеціалізації.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного матеріалу.

ПРН-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-18. Впроваджувати елементи теоретичного та експериментального дослідження, виконувати базові дослідницькі лінгвістичні/перекладознавчі завдання з урахуванням елементів програмування й автоматичної обробки тексту.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин (3,5 кредитів / 105 год.)	24	22	59

5. Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ вибірковий
1-й	035.10 Філологія (прикладна лінгвістика)	1-й (М)	вибірковий

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: ноутбук, проектор

7. Політика курсу: відвідування лекційних і практичних занять (неприпустимість пропусків, запізень); правила поведінки на заняттях (активна участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів); підкріплення відповіді на питання практичного заняття прикладами з наукових доробків вітчизняних і закордонних учених. Якщо здобувач освіти намагається вплинути на результат оцінювання шляхом списування, використовує недозволені допоміжні засоби, зовнішню допомогу (обман), порушує порядок проведення контролю, його результат оцінюється як «0» балів («незадовільно»).

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та викладачі діють відповідно до:

- Положення про самостійну роботу студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про проведення практики студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про порядок оцінювання знань студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про академічну доброчесність (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>);
- Положення про кваліфікаційну роботу (проект) студента (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/INaturalScience/MFstud.aspx>);
- Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>);

- Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>)

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХДУ (наказ №803-Д від 07.09.2020)

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу у 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства					
Тиждень А http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx	Тема 1. Основні поняття та визначення корпусної лінгвістики. Лінгвістичні (мовні) та нелінгвістичні корпуси План 1. Основні поняття та визначення корпусної лінгвістики. 2. Лінгвістичні (мовні) та нелінгвістичні корпуси. 3. Історія лінгвістичних корпусів: від картотеки до корпусу. (4 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 1, 3, 7, 10 Дод.: 11, 14, 17, 20	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	4 бали (2x2) бали (присутність + наявність конспекту лекції)
12 годин аудиторної роботи	Тема 2. Корпусні студії: історична ретроспектива та сучасний стан. Історія лінгвістичних корпусів: від картотеки до корпусу. Корпусна лінгвістика: сучасний стан. Корпусна лінгвістика в Україні. Класифікація (типологія) корпусів за різними принципами. План 1. Корпусна лінгвістика: сучасний стан у Європі та США. 2. Корпусна лінгвістика в Україні. (2 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 1, 3, 6, 7, 10 Дод.: 11, 14, 17, 20	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	Тема 3. Типи корпусів за завданнями. Типи корпусів за формальними ознаками План 1. Класифікація (типологія) корпусів за різними принципами.	лекція	Ос.: 2, 4, 5	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)

	<p>2. Типи корпусів за завданнями. 3. Типи корпусів за формальними ознаками.</p> <p>(2 години аудиторної роботи)</p>		Дод.: 13, 18, 19, 23, 25, 27		конспекту лекції)
	<p>Тема 4. Спеціальні корпуси. Менеджери корпусів. Корпус як пошукова система. Мова запитів. Вихідні інтерфейси. Порівняльний аналіз. Корпусні дослідження. Лексичні дослідження, які базуються на корпусах. Граматичні дослідження, які базуються на корпусах. Семантичні дослідження, які базуються на корпусах. Використання корпусів в соціології, історичних та політичних науках.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спеціальні корпуси. 2. Корпус як пошукова система. 3. Мова запитів. 4. Вихідні інтерфейси. 5. Порівняльний аналіз. 6. Лексичні дослідження, які базуються на корпусах. 7. Методи корпусних лексичних досліджень. 8. Граматичні дослідження, які базуються на корпусах. 9. Методи корпусних лінгвістичних досліджень. 10. Семантичні дослідження, які базуються на корпусах. 11. Методи корпусних семантичних досліджень <p>(4 години аудиторної роботи)</p>	лекція	Ос.: 1, 3, 8, 9 Дод.: 12, 13, 14, 20	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	4 бали (2x2) (присутність + наявність конспекту лекції)
Тиждень Б http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx 12 годин аудиторної роботи;	<p>Тема 1. Основні поняття та визначення корпусної лінгвістики. Лінгвістичні (мовні) та нелінгвістичні корпуси</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, об'єкт та завдання курсу "Вступ до корпусної лінгвістики". 2. Міждисциплінарні зв'язки. 3. Корпусна лінгвістика: сучасний стан. 4. Типи корпусів. 5. Лінгвістичні (мовні) корпуси. 6. Нелінгвістичні корпуси. <p>(4 години аудиторної роботи)</p>	практ. заняття	Ос.: 1, 3, 7, 10 Дод.: 11, 14, 17, 20	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	6 балів (3x2) (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	<p>Тема 1. Основні поняття та визначення корпусної лінгвістики. Лінгвістичні (мовні) та нелінгвістичні корпуси</p> <p>(7 годин самостійної роботи)</p>	самост. робота	Ос.: 1, 3, 7, 10	Поясніть письмово сутність корпусної лінгвістики. Яким чином застосування лінгвістичних корпусів	3 бали (відповідь)

29 годин самостійної роботи			Дод.: 11, 14, 17, 20	змінити спосіб дослідження мови? Сформулюйте предмет і завдання корпусної лінгвістики як лінгвістичної науки. Охарактеризуйте зв'язки корпусної лінгвістики з іншими мовознавчими науками. Що є теоретичним підґрунтям корпусної лінгвістики? (письмова відповідь)	
	<p>Тема 2. Корпусні студії: історична ретроспектива та сучасний стан. Історія лінгвістичних корпусів: від картотеки до корпусу. Корпусна лінгвістика: сучасний стан. Корпусна лінгвістика в Україні. Класифікація (типологія) корпусів за різними принципами.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпусні студії: історична ретроспектива та сучасний стан. 2. Історія лінгвістичних корпусів: від картотеки до корпусу 3. Сучасний стан корпусної лінгвістики в Україні. 4. Перспективи розвитку корпусу української мови 5. Стратегія корпусу 6. Удосконалення інструментів пошуку і програмного забезпечення Корпусу 7. Можливості застосування корпусу української мови <p>(2 години аудиторної роботи)</p>	практ. заняття	Ос.: 1, 3, 6, 7, 10 Дод.: 11, 14, 17, 20	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	3 бали (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	<p>Тема 2. Корпусні студії: історична ретроспектива та сучасний стан. Історія лінгвістичних корпусів: від картотеки до корпусу. Корпусна лінгвістика: сучасний стан. Корпусна лінгвістика в Україні. Класифікація (типологія) корпусів за різними принципами.</p> <p>(7 годин самостійної роботи)</p>	самост. робота	Ос.: 1, 3, 6, 7, 10 Дод.: 11, 14, 17, 20	Наведіть аргументи на користь визнання корпусної лінгвістики особливою методологією дослідження лінгвального матеріалу/ самостійною мовознавчою наукою. Поясніть, у чому полягають основні відмінності між корпусною лінгвістикою та	4 бали (відповідь)

				традиційним мовознавством; корпусною лінгвістикою і комп'ютерною лінгвістикою. Перелічіть параметри, що лежать в основі виділення піднапрямів у корпусних дослідженнях (письмова відповідь)	
Тема 3. Типи корпусів за завданнями. Типи корпусів за формальними ознаками План 1. Типологія корпусів за різними принципами 2. Типи корпусів за завданнями. 3. Типи корпусів за формальними ознаками (2 години аудиторної роботи)	практ. заняття	Ос.: 2, 4, 5 Дод.: 13, 18, 19, 23, 25, 27	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	3 бали (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)	
Тема 3. Типи корпусів за завданнями. Типи корпусів за формальними ознаками (15 годин самостійної роботи)	самост. робота	Ос.: 2, 4, 5 Дод.: 13, 18, 19, 23, 25, 27, 28-43	Підготуйте реферат за темою «Типи корпусів» (реферат)	12 балів (написання реферату, усна презентація реферату, усні відповіді на запитання)	
Тема 4. Спеціальні корпуси. Менеджери корпусів. Корпус як пошукова система. Мова запитів. Вихідні інтерфейси. Порівняльний аналіз. Корпусні дослідження. Лексичні дослідження, які базуються на корпусах. Граматичні дослідження, які базуються на корпусах. Семантичні дослідження, які базуються на корпусах. Використання корпусів в соціології, історичних та політичних науках. План 1. Менеджери корпусів. 2. Корпус як пошукова система. 3. Мова запитів. 4. Вихідні інтерфейси.	практ. заняття	Ос.: 1, 3, 8, 9 Дод.: 12, 13, 14, 20	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	6 балів (3x2) (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)	

	<p>5. Порівняльний аналіз.</p> <p>6. Корпусні дослідження.</p> <p>7. Лексичні дослідження, які базуються на корпусах.</p> <p>8. Граматичні дослідження, які базуються на корпусах.</p> <p>9. Семантичні дослідження, які базуються на корпусах.</p> <p>10. Використання корпусів в соціології, історичних та політичних науках (4 години аудиторної роботи)</p>				
Модуль 2. Корпусна лінгвістика у практичних дослідженнях					
<p>Тиждень А</p> <p>http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx</p> <p>12 годин аудиторної роботи</p>	<p>Тема 1. Корпус текстів природної мови. Попередня робота зі створення корпусу: проблеми репрезентативності, відбір джерел, зовнішні та внутрішні критерії відбору. Нормалізація файлів. Графематичний аналіз. Паралельні корпуси. Проблема вирівнювання. Стандартизація в корпусній лінгвістиці. Мовні засоби представлення розмічених текстів.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Попередня робота зі створення корпусу: проблеми репрезентативності.</p> <p>2. Відбір джерел, зовнішні та внутрішні критерії відбору.</p> <p>3. Нормалізація файлів.</p> <p>4. Графематичний аналіз.</p> <p>5. Паралельні корпуси.</p> <p>6. Проблема вирівнювання.</p> <p>(4 години аудиторної роботи)</p>	лекція	<p>Ос: 4, 8, 9</p> <p>Дод.: 11, 12, 15, 16, 23, 24, 25</p>	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	4 бали (2x2) (присутність + наявність конспекту лекції)
	<p>Тема 2. Поняття корпусної розмітки. Засоби створення та розмітки корпусів: поняття розмітки, типи розмітки. Автоматичний морфологічний та синтаксичний аналіз. Металінгвістична розмітка.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Засоби створення та розмітки корпусів.</p> <p>2. Поняття розмітки, типи розмітки.</p> <p>3. Автоматичний морфологічний та синтаксичний аналіз.</p> <p>4. Металінгвістична розмітка.</p> <p>(2 години аудиторної роботи)</p>	лекція	<p>Ос: 4, 8, 9</p> <p>Дод.: 11, 12, 15, 16, 23, 24, 25</p>	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	<p>Тема 3. Технології створення корпусів та комп'ютерні програми для роботи з корпусом. Міжнародні стандарти та проекти (TEI, EAGLES, CDIF, XCES).</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Стандартизація в корпусній лінгвістиці.</p> <p>2. Мовні засоби представлення розмічених текстів.</p>	лекція	<p>Ос.: 1, 3, 7, 10</p> <p>Дод.: 12, 13</p>	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)

	3. Міжнародні стандарти та проекти (TEI, EAGLES, CDIF, XCES). (2 години аудиторної роботи)				
	Тема 4. Використання корпусів у лінгвістичних дослідженнях. Огляд існуючих корпусів різних типів. Закордонні національні корпуси. Корпуси англійської мови. Корпус української мови. <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> Огляд існуючих корпусів різних типів. Закордонні національні корпуси. Корпуси англійської мови. Корпус української мови. (4 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 1, 3, 6, 7, 10 Дод.: 22, 23, 24, 25, 26, 27	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	4 бали (2x2) (присутність + наявність конспекту лекції)
Тижень Б http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx 10 годин аудиторної роботи; 30 годин самостійної роботи	Тема 1. Корпус текстів природної мови. Попередня робота зі створення корпусу: проблеми репрезентативності, відбір джерел, зовнішні та внутрішні критерії відбору. Нормалізація файлів. Графематичний аналіз. Паралельні корпуси. Проблема вирівнювання. Стандартизація в корпусній лінгвістиці. Мовні засоби представлення розмічених текстів. <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> Попередня робота зі створення корпусу: проблеми репрезентативності, відбір джерел, зовнішні та внутрішні критерії відбору. Нормалізація файлів. Графематичний аналіз. Паралельні корпуси. Проблема вирівнювання. Стандартизація в корпусній лінгвістиці. Мовні засоби представлення розмічених текстів. (4 години аудиторної роботи)	практ. заняття	Ос: 4, 8, 9 Дод.: 11, 12, 15, 16, 23, 24, 25	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	6 балів (3x2) (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Тема 2. Поняття корпусної розмітки. Засоби створення та розмітки корпусів: поняття розмітки, типи розмітки. Автоматичний морфологічний та синтаксичний аналіз. Металінгвістична розмітка. <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> Засоби створення та розмітки корпусів: поняття розмітки, типи розмітки. Автоматичний морфологічний та синтаксичний аналіз. Металінгвістична розмітка (4 години аудиторної роботи)	практ. заняття	Ос: 4, 8, 9 Дод.: 11, 12, 15, 16, 23, 24, 25	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	6 балів (3x2) (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)

<p>Тема 2. Поняття корпусної розмітки. Засоби створення та розмітки корпусів: поняття розмітки, типи розмітки. Автоматичний морфологічний та синтаксичний аналіз. Металінгвістична розмітка. (7 годин самостійної роботи)</p>	самост. робота	Ос: 4, 8, 9 Дод.: 11, 12, 15, 16, 23, 24, 25	Надайте письмово відповіді на запитання: Охарактеризуйте історичний розвиток корпусних досліджень. У чому виявляється специфіка доелектронних корпусів? Назвіть основні лінгвістичні проекти, в яких доелектронні корпуси відіграли значну роль. Поясніть, чому корпусна лінгвістика почала активно розвиватися на матеріалі англійської мови? (письмова відповідь)	3 бали (відповідь)
<p>Тема 3. Технології створення корпусів та комп'ютерні програми для роботи з корпусом. Міжнародні стандарти та проекти (TEI, EAGLES, CDIF, XCES). План 1. Технології створення корпусів та комп'ютерні програми для роботи з корпусом. 2. Міжнародні стандарти та проекти (TEI, EAGLES, CDIF, XCES). 3. Підсумкова контрольна робота (2 години аудиторної роботи)</p>	практ. заняття	Ос.: 1, 3, 7, 10 Дод.: 12, 13, 28-43	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	3 бали (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань) + 5 балів (підсумкова контрольна робота)
<p>Тема 4. Використання корпусів у лінгвістичних дослідженнях. Огляд існуючих корпусів різних типів. Закордонні національні корпуси. Корпуси англійської мови. Корпус української мови. (15 години самостійної роботи)</p>	самост. робота	Ос.: 1, 3, 6, 7, 10 Дод.: 22, 23, 24, 25, 26, 27	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал і представити у вигляді реферату: «Огляд існуючих корпусів різних типів. Закордонні національні корпуси. Корпуси англійської мови. Корпус	12 балів (написання реферату, усна презентація реферату, усні відповіді)

				української мови» (реферат)	на запитання)
	Тема 4. Використання корпусів у лінгвістичних дослідженнях. Огляд існуючих корпусів різних типів. Закордонні національні корпуси. Корпуси англійської мови. Корпус української мови (8 годин самостійної роботи)	самост. робота	Ос.: 1, 3, 6, 7, 10 Дод.: 22, 23, 24,25, 26, 27, 28-43	Як були сприйняті корпусні дослідження в лінгвістичній науковій спільноті 60-80-х років ХХ ст.? Окресліть головні характеристики корпусів першого покоління, назвіть їх. Поясніть чому Браунівський корпус став стандартом створення корпусів на для декількох поколінь. Визначте основні характеристики корпусів другого покоління. Охарактеризуйте найвідоміші мегакорпуси сучасності. (письмова відповідь)	4 бали (відповідь)

9. Система оцінювання та вимоги:

Система оцінювання результатів навчання включає оцінювання результатів навчання протягом семестру під час вивчення освітньої компоненти (поточний контроль) та оцінювання результатів навчання після вивчення освітньої компоненти (семестровий (підсумковий) контроль)

Вид контролю: поточний

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів під час лекційних та практичних занять, реферат, практичне завдання, підсумкова контрольна робота.

І семестр:

Під час роботи у руслі першого модуля здобувач може отримати максимум 49 балів за умов виконання усіх заявлених вище вимог. Під час роботи у руслі другого модуля – максимум 51 бал за умов виконання усіх заявлених вище вимог. Максимальна кількість балів за І семестр, яку може отримати здобувач – 100 б.

Участь у роботі впродовж першого семестру (залік): 100 б.

Модуль 1. Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства: 30 б. (ауд. роб.) + 19 б. (сам. роб.) = 49 балів

Модуль 2. Корпусна лінгвістика у практичних дослідженнях: 32 б. (27 б. ауд. роб. + 5 б. к.р.) + 19 б. (сам. роб.) = 51 бал

Усього за І семестр: 100 балів

Критерії оцінки навчальної діяльності на лекційному занятті (письмова форма контролю)

2 бали	Здобувач присутній на лекційному занятті. Має конспект лекції з теоретичним матеріалом у повному обсязі. Оформлення конспекту акуратне й читабельне
1 бал	Здобувач присутній на лекційному занятті, проте не має конспекту лекції із теоретичним матеріалом, що вивчається
0 балів	Здобувач був відсутній на лекційному занятті

Критерії оцінки навчальної діяльності на практичному занятті (усна та письмова форми контролю)

3 бали	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки. Має конспекти з виконаним у повному обсязі домашнім завданням із заданих тем курсу. Оформлення конспекту акуратне й читабельне
2 бали	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 80% запитань, проводить узагальнення і висновки. Має конспект з виконаним у повному обсязі домашнім завданням із заданих тем курсу або завдання виконано неповністю.
1 бал	Здобувач присутній на практичному занятті, проте не працює активно на занятті, не приймає участь у дискусії. Допускає помилки (3-4 помилки), які виправляє за допомогою викладача. Здобувач не має конспекту із виконаним завданням із заданих тем
0 балів	Здобувач не готовий відповідати, не володіє матеріалом, не має конспекту із виконаним завданням. Або був відсутній на практичному занятті

Критерії оцінки реферату (усна та письмова форма контролю)

10-12 балів	Здобувач підготував реферат вчасно. У рефераті здобувач дає обґрунтовані, повні правильні відповіді не менш ніж на 90% теоретичних запитань, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє реферат. Усно відповідає на всі запитання викладача
7-9 балів	Реферат підготовлено вчасно. Здобувач повністю висвітлює теоретичний матеріал у рефераті, але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формуванні термінів, формулювань; акуратно оформлює реферат. Усно відповідає на 70% запитань викладача.
4-6 балів	Здобувач підготував реферат невчасно. У рефераті здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки). При цьому враховується самостійність написання і акуратне оформлення реферату. Усно відповідає менше ніж на 50% запитань викладача.
1-3 бали	Здобувач підготував реферат невчасно. У рефераті здобувач дає правильну відповідь менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає невичерпні відповіді, допускає помилки (5-6 помилки). Реферат оформлено неакуратно. Усно не відповідає на запитання викладача
0 балів	Здобувач не підготував реферат

**Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів
щодо надання письмових відповідей**

3-4 бали	Здобувач правильно, повно, чітко і логічно висвітлює сутність питань; наводить приклади. Не припускає мовленнєвих помилок.
2 бали	Здобувач правильно і повно висвітлює сутність проблеми; наводить приклади, проте не чітко володіє джерелом інформації. Припускає до 3 мовленнєвих помилок.
1 бал	Здобувач неповно, неточно висвітлює сутність проблеми; наводить приклади, проте не чітко володіє джерелом інформації. Припускає до 5 мовленнєвих помилок.
0 балів	Здобувач не надав відповідь у письмовому вигляді.

Критерії оцінки підсумкової контрольної роботи (письмова форма контролю)

5 балів	Здобувач відповідає на теоретичне питання чітко, розгорнуто, обґрунтовано, може чітко надати визначення усім поняттям, послуговуючись лінгвістичною та перекладознавчою термінологією. Якщо цього вимагає завдання, здобувач наводить приклади, що підтверджують теоретичні положення
4 бали	Здобувач відповідає на теоретичне питання правильно, надає визначення усім поняттям, послуговуючись лінгвістичною та перекладознавчою термінологією, проте відповідь на запитання – стисла, здобувач не наводить приклади, як цього вимагає завдання
3 бали	Здобувач відповідає на теоретичні питання правильно, проте не надає визначення усім поняттям, відповідь на запитання – стисла, здобувач не наводить приклади, як цього вимагає завдання
2 бали	Здобувач відповідає на теоретичні питання не повністю або частково правильно, не надає визначення усім поняттям, здобувач не наводить приклади або приклади не підтверджують теоретичні положення, висвітлені у відповіді
1 бал	Здобувач неправильно відповідає на теоретичні питання або взагалі не відповідає, надає визначення деяким поняттям без використання лінгвістичної та перекладознавчої термінології
0 балів	Здобувач не відповідає на теоретичні питання

Вид контролю: семестровий (підсумковий)

Форма семестрового контролю – залік.

Залік передбачає оцінювання результатів навчання на підставі результатів поточного контролю. Загальна оцінка заліку визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт).

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів/Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно / Зараховано
82-89	B	Good	Добре / Зараховано

74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно / Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання / Не зараховано
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Не зараховано

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Демська-Кульчицька О. Дещо про класифікацію текстових корпусів. *Наукові записки. Серія: Мовознавство*. 2004. 1 (11). С. 153-157.
2. Демська-Кульчицька О. Корпусна рецепція тексту. *Наукові записки*. Т. 111. Сер. Філологічні науки. 2010. С. 3-6.
3. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики. *Українська мова*. 2003. № 1. С. 42-47.
4. Демська-Кульчицька О. М. Репрезентативність як ознака текстового корпусу. *Українська мова*. № 3, 2005. С. 100-107.
5. Демська-Кульчицька О. Один з аспектів морфологічної анотації (до проблеми побудови тега). *Українська мова*. 2004. № 1. С. 26-38.
6. Демська-Кульчицька О. Основи національного корпусу української мови : монографія. Київ, 2005. 218 с.
7. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 142 с.
8. Жуковська В. В. Корпусна лінгвістика: історична перспектива та сучасний стан. *Ключові въпроси в съвременната наука* : матеріали за 8-а междунар. науч. практ. конф. 2012. Том 18. Філологічні науки. Софія : «Бял ГРАД-БГ» ООД . С. 24-31.
9. Жуковська В. В. Ресурси корпусної лінгвістики у дослідженні історичної динаміки мови. *Слово і речення: синтактика, семантика, прагматика* : матеріали міжнар. наук. конф. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. С.151-156.
10. Карпіловська Є. А. Вступ до прикладної лінгвістики: комп'ютерна лінгвістика : підручник. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. 188 с.

Додаткові

11. Балог В., Балог О. «Словарь української мови» за ред. Б. Грінченка (1907–1909 рр.) : електронна версія. *Лексикографічний бюлетень* : 3б. наук. пр. Київ, 2007. Вип. 16. С. 78-82.
12. Гвишиани Н. Б. Практикум по корпусной лингвистике : учеб. пособ. по англ. яз. Москва : Изд-во Высш. шк., 2009. 191 с.
13. Захаров В. П. Информационно-поисковые системы : учебно-метод. пособ. СПб. : Изд-во СПбГУ, 2005. 48 с.
14. Захаров В. П. Корпусная лингвистика : учебно-метод. пособие. СПб. : Изд-во СПбГУ, 2006. 48 с.
15. Лозинська О. Фразеологічна одиниця KREĆIC NOSEM у корпусах текстів польської мови. *Проблеми слов'янознавства*. 2009. Вип. 58. С. 221-230.
16. Максимів О. Корпус перської мови як джерело матеріалу для навчальних словників-мінімумів. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. № 45. С. 164-169.
17. Селіванова О. О. Корпусна лінгвістика. *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми* : підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. С. 667-669.
18. Французова К. С. Корпоративний лексикон у спеціальних текстах корпоративної тематики: перекладознавчий аспект. *Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Філологічні науки* : наук. видання. Луганськ : ДЗ ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. № 16 (227). С. 96–101.

19. Французова К.С. Лінгвоконцепт КОРПОРАТИВНІСТЬ-КОРПОРАЦІЯ у перекладі текстів корпоративного дискурсу. *Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Філологічні науки* : наук. видання. / ред. В. Курило. Луганськ : Вид-во ДЗ ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2013. № 9 (268). Част. 1. С. 105–110.
20. Шведова М., Січінава Д. Корпусна лінгвістика та лексикограматична типологія. *Українське мовознавство. Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка.* № 43. 2013. С. 95-103.
21. Широков В. А., Бугаков О. В., Грязнухіна Т. О. та ін. Корпусна лінгвістика. Київ : Довіра, 2005. 471 с.
22. Baker P., Hardie A., McEnery T. A Glossary of Corpus Linguistics. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006.
23. Bookmarks for corpus-based linguistics. URL: <http://www.devoted.to/corpora>
24. Developing linguistic corpora: a guide to good practice / Ed. by M. Wynne. URL: <http://www.ahds.ac.uk/creating/guides/linguistic-corpora/index.htm>
25. Leech G. Corpus Annotation Schemes. *Literary and Linguistics Computing*. 2003. Vol. 8. № 4. P. 275–281.
26. McEnery T., Wilson A. Corpus Linguistics. Edinburgh University Press, 2001. URL: http://books.google.com/books?id=nwmgdvN_akAC
27. Sharoff S. Towards Basic Categories for Describing Properties of Texts in a Corpus. *Proc. of Language Resources and Evaluation Conference (LREC04)*. May, 2004, Lisbon, Portugal URL: <http://www.comp.leeds.ac.uk/ssharoff/texts/lrec-04.pdf>

Інтернет-ресурси

28. Британський Національний корпус: <http://www.natcorp.ox.ac.uk/>
29. Виктор Бочаров «Корпусная лингвистика» - лекция: <https://vimeo.com/27140749>
30. Корпус сучасної американської англійської мови: <http://www.americancorpus.org/>
31. Програма фундаментальних досліджень Президиума РАН «Корпусная лингвистика»: <http://www.corplingran.ru/links.html>
32. <http://ironcreek.net/phpsyntaxtree/> - веб-додаток (безкоштовний), який конвертує речення в синтаксичне дерево.
33. <http://linguistlist.org/sp/get-software.cfm?submissionid=12195716> – PRESEMT програма (безкоштовна) для перекладачів.
34. <http://linguistlist.org/sp/GetWRListings.cfm?WRAbbrev=Software#wr97> - програмний каталог.
35. <http://similis.org/linguaetmachina.www/index.php> - similis повнофункціональний інструмент машинного перекладу для менеджерів проектів і перекладачів (аналіз попередніх перекладів, генерування пам'яті перекладів (ТМ) і застосування його до всіх нових проектів).
36. <http://wordnet.princeton.edu/> - лексична база знань англійської мови.
37. http://www.bmanuel.org/clar2_tt.html - каталог посилань з корпусної лінгвістики.
38. <http://www.fon.hum.uva.nl/praat/> - програма-аналізатор фонетичної складової мовлення.
39. <http://www.langsoft.ch/> - програмне забезпечення для обробки і розбору природних мов, перевірка орфографії, машинний переклад, тезауруси, атрибуції тексту для англійської, німецької, французької, італійської мов.
40. <http://www.lx.ugent.be/toolbox/> - зовнішній каталог програм для лінгвістичних досліджень.
41. <http://www.speech.kth.se/snack/> - аналізатор звукових хвиль.
42. Professor Tony McEnery (Lancaster University) delivers the annual John Sinclair Lecture at the University of Birmingham's English department on Thursday 9 May 2013. “Primed for Violence? A corpus analysis of jihadist discourse” <https://www.youtube.com/watch?v=dj5SXGgT11U>
43. XML Corpus Encoding Standard Document <http://www.xces.org/>